

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Kerkstraat 26-28

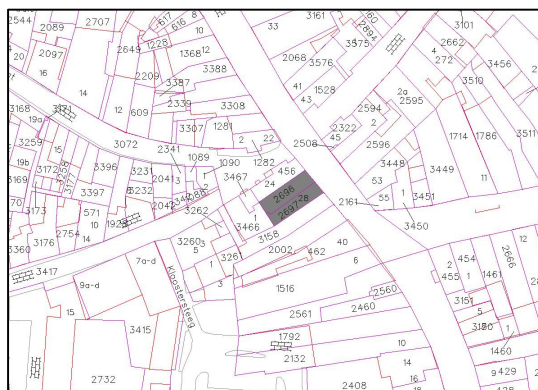
Monumentnummer : GM041

Straat : Kerkstraat
Huisnummer : 26-28
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 CN

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 2696, C2697

Naam object : ---
Bouwjaar : 17^e eeuw, 1897, 1926
Architect : N. de Wolf
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : winkel-woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 22-03-2013
Datum aanwijzing : 19-11-2013

Situering

Pand gelegen aan de Kerkstraat centraal in de historische binnenstad van Doesburg. Het pand staat met de voorgevel aan de straat aan het trottoir.

Opzet

Tweelaags pand op rechthoekige plattegrond. Het pand heeft een kelder, een begane grond, een eerste verdieping en een zolder onder een zadeldak met dakschild aan de straat. Boven de winkel op de begane grond zijn twee bovenwoningen gesitueerd met een gescheiden opgang.

Historie

De Kerkstraat maakt deel uit van de vroegste stadsuitleg uit de eerste helft van de dertiende eeuw. Het deel ten zuiden van de Kloosterstraat zal bij de stadsuitleg rond 1343 zijn ontstaan. De straat functioneert vanouds als verbinding tussen de Koepoortstraat en Ooipoortstraat, feitelijk de hoofdweg van de historische stad.

Beknopte bouwgeschiedenis

Afgaande op de aanwezige kelder is het huidige huis mogelijk in de eerste helft van de 17^e eeuw gebouwd, maar een oudere kern is niet uit te sluiten. Het was een dubbelbreed huis dat ook op de kadastrale minuut van 1832 als zodanig is aangegeven, in overeenstemming met de huidige brede voorgevel. Na een verbouwing 1897, toen de gepleisterde gevel met winkelpui tot stand kwam, is het in 1926 naar ontwerp van N. de Wolf verbouwd waarbij de indeling op de begane grond en de verdieping en kap volledig nieuw tot stand kwamen. In 1980 en 1990 zijn Kerkstraat 28 en Kerkstraat 30-32 op de begane grond met doorbraken verbonden. In 2007 werd ook de rechterhelft van het pand op de begane grond bij Kerkstraat 30-32 getrokken en de verbinding met Kerkstraat 24 dichtgemetseld.

Exterieur

Gepleisterde tweelaags gevel met een winkelpui op de begane grond, boven de verdieping afgesloten met een hoofdgestel.

De houten winkelpui is symmetrisch en staat op een gemetselde, grijs gepleisterde plint waarin twee kelderroosters zijn opgenomen. De pui heeft een kader dat bestaat uit gecanneleerde pilasters op basementen met diamantkoppen die een hoofdgestel dragen. Het hoofdgestel bestaat uit een als architraaf vormgegeven puibalk en een vlak houten fries waarin vier consoles zijn opgenomen die de kroonlijst opvangen.

Het kader is gevuld met een voormalige, dubbele winkelentree, waarvan de deuren in het verleden zijn vervangen door borstweringen en winkelramen. De ramen zijn van elkaar gescheiden door een pilaster op een basement met diamantkop. De pilaster wordt aan de bovenzijde begrensd door een kalf met in de linker- en rechter bovenhoek een console. Boven het kalf zijn vier gekoppelde, getoogde bovenlichten met gekleurd glas-in-lood toegepast.

De voormalige entreepartij wordt geflankeerd door twee grote winkelruiten, die in de weldorpel van ventilatiesleuven zijn voorzien en boven het kalf bovenlichten met kwartronde bovenhoeken met diamantkoppen in de zwikken.

De tweede bouwlaag is gepleisterd en voorzien van twee brede drielichtvensters, waarvan uit het linker venster in het verleden een kozijnstijl is verwijderd. Tussen de vensters is een decoratief houten paneel aangebracht met vier verticale, gebombeerde planken, bekroond met driehoeken.

De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een hoofdgestel, bestaande uit een geprofileerde architraaflijst, een vlak houten fries en een plansiergoot als kroonlijst. In het dakschild boven de kroonlijst is een recent met trespa beklede dakkapel opgenomen met plat dak en twee enkelruits ramen, waartussen een vlakke plaat. De dakvlakken zijn belegd met roodbakkende, opnieuw verbeterde Hollandse pannen.

Interieur

Kelder: via een vloerluik rechtsachter in de winkel kan de kelder worden betreden. De kelderplattegrond heeft een L-vorm en bestaat uit een tonggewelfde kelder rechtsachter met de kruin haaks op de straat en een kelder met kruisgewelven tussen gordelbogen, in het midden ondersteund met twee vierkant gemetselde, bakstenen kolommen. Tussen de kolommen, in lengterichting van het huis, zijn de voorste twee vakken dichtgemetseld. Rechtsachter, bij de aansluiting met de tonggewelfde kelder, voert een buiten gebruik zijnde bakstenen trap omhoog. Een tweede bakstenen trap linksvoor en eveneens buiten gebruik, voert naar de straat.

Begane grond: Door de aanwezige winkelinrichting zijn de constructie en eventueel aanwezige oudere afwerkingen nergens in het zicht. Er is sprake van een ongedeelde ruimte die is doorgebroken met het linker buurpand op nummer 30-32. Kolommen vangen de bovengelegen balklagen en muren op.

Bovenwoningen

Het huis heeft twee bovenwoningen, links met adres Kerkstraat 28, rechts met adres Kerkstraat 26. De linker bovenwoning is bereikbaar via een recente trap vanuit de winkel. De rechter bovenwoning via een aparte opgang vanaf de Kloosterstraat. Beide woningen zijn intern niet met elkaar verbonden, daarom worden ze apart beschreven.

De linker woning (Kerkstraat 28):

Eerste verdieping: wordt betreden via een moderne trap vanuit de winkel die uitkomt op een overloop. De woning is te verdelen in een gedeelte aan de achterzijde en een zes traptreden hoger gelegen deel. Het hoogteverschil markeert de positie van de achtergevel van het hoofdgebouw. Aan de straatzijde is de woonkamer gesitueerd, die van daglicht wordt voorzien door een breed venster. De ruimte is met zachtboard en behang op bespanning afgewerkt. Links de met multiplex afgewerkte plek van de verwijderde schouw.

De hoger gelegen overloop geeft verder toegang tot een keuken rechts met granito aanrechtblad en betegelde gootsteen.

In het lager gelegen deel is een badkamer en in een uitbreiding aan de achterzijde is een kantoor ondergebracht dat met een buitendeur toegang geeft tot het platte dak van de aanbouw aan de achterzijde. Door moderne afwerkingen is de constructie nergens in het zicht.

Zolder: wordt bereikt met een houten steektrap. De kapconstructie is achter knieschotten in het zicht en bestaat uit gordingen, die worden opgevangen door A-spanten met kreupele spantbenen op sloffen. Het grenenhout is machinaal gezaagd. Met houten wanden en plaatmateriaal is rond 1965 aan de voor- en achterzijde een kamer gemaakt.

De rechter woning (Kerkstraat 26):

Eerste verdieping: Via een gemeenschappelijke toegang aan de Kloosterstraat en een moderne hardhouten steektrap wordt de achterzijde van Kerkstraat 26 bereikt, waar een achterdeur toegang geeft tot de keuken. Deze is ondergebracht in een uitbouw onder plat dak tegen de achtergevel van het hoofdgebouw. Keuken alsmede indeling en afwerking van deze woning is rond 2005 geheel nieuw tot stand gekomen. Constructie dan wel oudere afwerkingen zijn niet in het zicht.

Vanuit de keuken voert een zestal traptreden omhoog naar de overloop in het hoofdhuis, van waaruit een trap naar de zolder voert en een moderne opdekdeur toegang geeft tot

de woonkamer aan de straat. Deze kamer wordt aan de straatzijde van daglicht voorzien middels een drielicht venster.

Zolder: wordt bereikt met een moderne trap van tropisch hardhout met kwart beneden. De kapconstructie is op zolder deels in het zicht en bestaat uit gordingen, die worden opgevangen door A-spanten met kreupele spantbenen op sloffen. Het grenenhout is machinaal gezaagd. Met houten wanden en plaatmateriaal is rond 2005 aan de voor- en achterzijde een kamer gemaakt.

Bouwdossiers

1897	nieuwe winkelpui
Juli 1926	verbouwing door architect N. de Wolf
07-09-1970	aanbouw achterzijde
30-08-1976	herstel winkelpui
09-04-1980	maken doorbraak tussen winkel Kerkstraat 28 met Kerkstraat 30-32
12-11-1990	samenvoegen winkel Kerkstraat 28 met Kerkstraat 30-32
29-10-2007	samenvoeging begane grond nrs. 26 en 28

Literatuur

- Niet bekend

Waardering

Het pand dateert in de kern vermoedelijk uit de vroege 17^e eeuw, maar heeft in 1897 en 1926 verbouwingen ondergaan die de huidige gevelarchitectuur bepalen. Kelder en winkelpui zijn goed bewaard gebleven, wat niet gezegd kan worden van het winkelinterieur en de afwerkingen van de bovenwoningen, zolder en achterzijde. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de nog aanwezige architectuurwaarden en delen van de bouwmassa (kelder) in combinatie met de ligging in de straatwand.

Pand van belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het huis is architectuurhistorisch van belang vanwege de goed bewaard gebleven winkelpui uit omstreeks 1900 en verbouwing door N. de Wolf uit 1926.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden in de directe omgeving.

Het huis is cultuurhistorisch van belang vanwege de bouwhistorisch waardevolle kelder met kruisgewelven en gordelbogen.